

Polak Sumienny

Pismo to wychodzi codziennie o godzinie 8 rano; w razie ważnych wiadomości wychodzi 2gi Numer po południu.

Prenumerata w Warszawie kosztuje miesięcznie złp. 4 kwartalnie zł. pol. 10; — Na prowincyi zaś z pocztą zł. 15 Ner pojedynczy gr. 6.

pisimo codziennie № III

SOBOTA dnia 16 Kwietnia 1831 roku o godz: 8 rano.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

POSIEDZENIE JZB SEJMOWYCH.

z dnia 14 Kwietnia r. b.

(Dokończenie.)

Dep: Szaniecki jeszcze raz podniósł głos za utrzymaniem art. 10go. podług ułożonej przez siebie redakcji.

Marszałek Izby Pos. poddał pod wotowanie kwestyą czy art. 10 ma być uchylony na wniosek, R. Stann Brockiego, czyli też nie?

W skutku wotowania okazało się: że za uchyle niem było głosów 53 przeciw uchyleniu 16, a mianowicie Dep: Szaniecki; Posłowie: B. Niemojewski Minister S. W. i P., Radoński, K. Tymowski, Pstrokoński, Morzkowski; Deputowani: Rembowski, Jak siewicz, Ziemięcki i Klemens Witkowski, tudzież Senator Woźnicki.

Wzięto następnie pod rozwagę z kolei art. 11ty projektu który teraz przez uchylenie poprzedzającego stał się 10tym.

Poseł Tymowski i Dep. Szaniecki byli przeciwni zasadzie artykułu: *Że rozporządzenie kapitałem wynikającym ze spłacenia szacunku gruntów włościanom na własność nadanych do sejmku należy.* Przyczynę swęj opozycji co do tego art: naznaczał następującą: że Sejm nie może zarządzać kapitałem ze spłacenia szacunku wszystkich dóbr publicznych wynikającym, np. z dóbr miejskich, kameralnych, instytucyjnych, wnosili zatem że zastrzeżenie *praw trzeciego* koniecznie uczynione być powinno.

Senator Potocki ułożył w myśl uwag powyższych redakcją tego artykułu, która jednomyślnie przyjętą została.

Artykuł 11 (przedtym 12) nadający tym nowym właścicielom pierwszeństwo w konkurencji o propinacją i wyszynk w D. N. jako niestosowny i niepotrzebny (obok art. 6) uchylony został.

Poseł B. Niemojewski M. S. W. i P. ze względu że art. 11 jest przeciw ostatnim art: projektu niniejsze-

go, zwrócił uwagę sejmujących naśrodku, za pomocą których mając się uchwalić prawo wykonane będzie. Powtórzył uczyniony przez siebie dawniej wniosek o komitecie włościańskim opisał jego skład i obowiązki.

Poseł Swidziński oświadczył, że wniosek Posła B. Niemojewskiego ma być najprzód przez Kom: Sej: rozważony a potem publicznie na sejm wniesiony zostanie.

Izby zdanie Posła Swidzińskiego potwierdziły; w skutek czego Poseł B. Niemojewski podał na piśmie swój wniosek *względem komitetu* (do łaski Marszałka I. P.)

Wniosek ten skoro przez Kom: Sejmowe przyjęty i zmodyfikowany zostanie, stanowić będzie art: 11ty projektowanego prawa.

Artykuł 12 i ostatni projektu polecający wykonanie uchwalić się mającego prawa Rządowi Narodowemu przyjęty został z tém zastrzeżeniem „w czem to „do Rządu należeć będzie.” Gdyż polecenie bezwarunkowego wykonania przesądzałoby wniosek Posła B. Niemojewskiego o komitecie włościańskim.

Nim posiedzenie odroczone zostało, Marszałek J. P. Władysław Hr. Ostrowski, odczytał Izbom rekwizycją Jenerała - Gubernatora wojennego stolicy czy Reprezentanci którzy są obywatelami Warszawy i członkami Gwar: Narod: raczą osobiście obowiązki Członków tejże Gwar: odbywać, czyli też postanowią, opłatą pieniężną uwolnić się od obowiązków wspomnianych. — W skutek téj rekwizycji Izby Sejmowe zobowiązały Marszałka I. P: aby uwiadomić raczył Jenerała-Gubernatora, iż Reprezentanci Narodu nie mogą osobiście dopełniać powinności Członków Gwar: Nar: będąc obciążeni obowiązkami większej wagi, ciągłej wymagającymi pracy i poświęcenia.

Po załatwieniu niniejszego przedmiotu Prezydujący w Senacie S. Kasztelan Nakwaski i w Izbie Poselskiej Marszałek W. Hr. Ostrowski Poseł Piotrkowski odroczyli posiedzenie na dzień 18 b. m. na godzinę 10 z rana.

ROZKAZ DZIENNY

W Kwaterze głównej
w Łatowiczu *Dnia 6 Kwietnia 1831 r.*

Postępują na wyższe stopnie.

W pułku 2im Strzelców konnych: za szczególne odznaczenie się mężstwem i odwagą w bitwie dnia 31 Marca r. b. pod Dębem Wielkim, Major Pawłowski, na Podpułkownika, Kapitan Zelewicz, na Majora.

Naczelný Wódz Siły zbrojnej Narodowej
(podpisano) SKRZYNECKI.

Za zgodność z oryginałem
Szef sztabu Głównego Pułkownik
Chrzanowski.

ROZKAZ DZIENNY

w Kwaterze głównej
w Wielgolesiu *Dnia 8 Kwietnia 1831 r.*
pod Łatowiczem.

Postępują na wyższe stopnie.

Stósownie do Decyzji Rządu Narodowego z d. 4 b. m.

Pułkownik Prądyński Ignacy, Kwatermistrz Jeneralny Wojska, i Pułkownik Chrzanowski Wojciech, Szef Sztabu Głównego, na Jenerałów Brygady.

W Kwatermistrzostwie Jeneralnym, Majorowie: — Szymanowski Felix i Arnold Jerzy, na podpułkowników; Kapitanowie: Potkański Adolf, Małgorzewicz Jakób, Butrym Nikodem i Zandrowicz Franciszek, na Majorów; Porucznicy: Rzętkowski, Radkiewicz, Komierowski Florjan, Pogonowski Piotr i Rutkowski Antoni, na Kapitanów.

Naczelný Wódz Siły Zbrojnej Narodowej
(podpisano) SKRZYNECKI.

Za zgodność z oryginałem
Szef Sztabu Głównego Jenerał Brygady
Chrzanowski.

ROZKAZ DZIENNY.

w Kwaterze głównej
w Wielgolesiu *Dnia 11 Kwietnia 1831 r.*
pod Łatowiczem.

Znakomity sposób w jaki Pułk 20ty Piechoty liniowej odznaczył się pod dowództwem Jenerała Brygady Andrychiewicza, w bitwie, którą stoczył w Węgrowie, uczynił go godnym dzielenia sławy starszych braci oręża. Za pierwszym krokiem wojennego swego zawodu, zwańczywszy daleko możniejszą siłę nieprzyjaciela i utrzymawszy pole bitwy, złożył świetny zakład dzielności, która jemu przysłała chwałę, a Krajowi niezwalczonych Wojowników zapowiada. Spodziewam się, iż to chlubne świadectwo, jakie mu w obec Wojska z najwyższą

przyjemnością oddają, stanie się dla innych nowoutworzonych Pułków szlachetną podniętą wstępowania w jego ślady, i dowiedzenia nieprzyjacielowi liczbą żołnierzy swoich dumnemu, iż Polska tyłu dzielnych liczy obrońców, ilu mężów zdolnych podnieść oręż za wolność i swobody narodowe.

Naczelný Wódz Siły Zbrojnej Narodowej
(podpisano) SKRZYNECKI.

Za zgodność z Oryginałem
Szef Sztabu Głównego Jenerał Brygady
Chrzanowski.

Urząd Muncypalny M. S. Warszawy.

Postanowienie Rządu Narodowego osnowy następującej: Rząd Narodowy otrzymawszy za pośrednictwem Dowódcy Gwardji Narodowej Miasta stołecznego Warszawy reklamacje znacznej części tejże Gwardji, iż mundury Gwardzistom miejskim wyznania Mojżesza dozwolone, nadto są podobieństwem do mundurów Gwardji Narodowej zbliżone, zważywszy: iż ztąd powstaćby mogły rozmaite zdrożności i pomyłki we właściwej służbie, a mianowicie nocnej, gdy nadto mundur Gwardji Narodowej jako służący jednej z najważniejszych instytucji krajowych zawsze wyraźne co do powierzchowności zachować winien znamiona, chcąc dalej samym Starozakonnym Gwardzistom miejskim którzy wrazie ogolenia bród do Gwardji Narodowej w każdym czasie przypuszczeni być mogą, wykazać tém widoczniej różnicę między Gwardją Miejską i Gwardją Narodową, i zachęcić ich do wstępowania w te szeregi, przy zostawieniu im jednakże wolności Religijnej na przełożenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Policji stanowi co następuje:

Artykuł I. Mundur [przepisany artykułem 3cim postanowienia Rządu Narodowego z dnia 28 Lutego r. b. zamienia się w sposób następujący: zamiast wyłogów i wypustek karmazynowych Gwardziści miejscy używać będą wyłogów i wypustek koloru brązowego, na wołoszkach nosić będą passy wełniane tegoż koloru, czapki okrągłe granatowe z czarnym barankiem zachowują się, wypustki tylko u nich zamiast karmazynowych mają być brązowe, guziki z napisem Gwardja miejska zostają.

w Warszawie d. 8 Kwietnia 1831 r.

Prezes Rządu w zastępstwie

Minister Sp. W. i Polc: (pod:) *W. Niemojowski.*
(pod:) *B. Niemojowski* Radca Stanu Jlny Rządu
Za zgodność (pod:) *A. Plichta.*
(pod:) *J. Gonaszewski* Zgodno z oryginałem
Nro 3,843 Radca Stanu Sekr: Jlny Rządu
(pod:) *A. Plichta.*

Podaje do wiadomości publicznej, wzywając Starozakonnych Gwardją Miejską składających, ażeby bezwzględnie w mundury według powyższego przepisu zaopatrzyli się.

w Warszawie dnia 12 Kwietnia 1831 roku.

Prezydent *Węgrzecki*.

Sekretarz Jlny *G. Jahotkowski*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Pośrednictwo Mocarstw Europejskich w sprawie Polski.

W gazecie powszechniej Augsburskiej znajduje się następująca korespondencja z Londynu pod d. 20 Marca r. b.:

„Ministrowie nasi jakkolwiek są zatrudnieni sprawami krajowemi a osobliwie reformą Parlamentu, nie zaniedbują jednakże i zewnętrznej polityki. Przed pięciami dniami wysłano ztąd gońców do Petersburga, Wiednia i Berlina z instrukcjami dla Posłów naszych przy tychże dworach, jak mają działać w interessach Narodu Polskiego. Dowiadujemy się z pewnego źródła, że Rząd nasz sprzyja sprawie tego szlachetnego i bohaterskiego Ludu, że opierając się na zaręczeniach z r. 1814, protestuje się uroczyście przeciwko wcieleniu Polski do Cesarstwa Rosyjskiego. Co do wyrzeczonej przez Sejm Polski detronizacji Cesarza Mikołaja jako Króla Polskiego, ta ile od żadnego z Państw Europy dotąd niepotwierdzona, zmagliła tego Mocarza ożem dobijać się o powtórne uznanie Jego Królewskiej władzy przez tych, którzy mu posłuszeństwo wypowiedzieli. Jednakże krok ten Narodu Polskiego nie upoważnia Cesarza Rossji do zapomnienia o obowiązkach względem całej Europy zaciągniętych. Trudnoby zaiste było wynaleźć słuszne powody do obalenia bytu Narodu, którego powstanie z wielu względów aż nadto usprawiedliwić się daje. Możemy zapewnić przyjaciół ludzkości, że Gabinet nasz nie zaniedba żadnych środków w celu zapobieżenia rozlewowi krwi w Polsce, i że użyje całego wpływu swego do zapewnienia Polakom przyznanych im w r. 1814 praw i swobód prawdziwie wolnego ludu. Spodziewać się należy, iż usiłowania naszego Rządu silnie popierane będą od pierwszych Mocarstw stałego ładu, które na Kongressie Wiedeńskim i o losach Polski stanowiły.”

Uwaga Redak: Jakkolwiek Anglicy sprzyjają naszej sprawie, okazuje się przecież z njnijszej korespondencji, że mało znają powody naszego powstania i rzeczywiste nasze przedsięwzięcie... Cesarz bowiem

Mikołaj przez ubliżenie swobodom obywateli Królestwa Polskiego najświętszemi przyrzeczeniami, a nawet przysięgą zapewnionym, stargał wszelkie związki łączące go z narodem polskim jako Króla, i najślusniejszém prawem został złożony z tronu. Żadne zaś przyrzeczenia z jego strony nie mogą stanowić dostatecznej rękojmi i swobód narodowych, bo tyloliczne zdradzieckie uchybienia traktatom ze strony familji panującej w Rossji, nikogo nie zdołają zaślepić, i tron Polski, tron Ludu wolnego i słynącego z otwartości w wynurzaniu uczuć Panującym, nie jest właściwym dla Mocarza północy despotycznie rozkazującego. Polska nadto nietylko walczy za swobody Królestwa w r. 1815 zapewnione, ale za całość i niepodległość machiawelizmem gabinetu rossyjskiego od roku 1772 zniweczoną, i byt swój rzeczywisty pokłada na sile moralnej narodu oraz fizyczném mężstwie obrońców kraju. Taka Polska ustalona wybierze sobie Króla, którego godnym być uzna panowania nad sobą, i który zapewni, że zobowiązań, względem niej zaciągniętych, święcie dochowa. — Zapóźno Mocarstwa obce mięsząc się zaczynają w interessa Polski, wówczas, kiedy postrach Europy, wybór sił potężnego Cesarza północy znalazł niezłomny opór pod murami spojenemi z piersi walecznych obrońców jej niepodległości, po walkach pod Stoczkiem, Białołęką i Grochowem, i pewni jesteśmy, że Naród Polski po następnych klęskach nieprzyjaciela pod Wawrem i Dębem-Wielkiem, będzie uważał interessowania Mocarstw Europejskich, jako pośrednictwo między Rossją i wolnym Narodem Polski, nie zaś jako łaskę, którą to barwę Mocarstwa chcą przybrać. Narody Europejskie jeżeli ujrzą powracającą Polskę wśród Mocarstw tej części świata, nie będą się mogły pochłubić, że jej rękę podały, że jej byt wróciły; z zadziwieniem tylko i uszanowaniem spoglądać będą na powrót Narodu do praw, jakie mu od wieków służyły, na wskrzeszenie Narodu, który Wiedeń i całą zachodnią Europę ocalił od jarzma pół-niężyca. Tak jest: z uwielbieniem przekażą potomności jako wzór odwagi, mężstwa, miłości Ojczyzny i poświęcenia się garstkę ludności opuszczonej od sąsiadów, od ludów połączonych związkiem sposobu wolnego myślenia i chęci niepodległości, od narodów wyzwajających się z uczuć ludzkości, które krew ludu wolnego i ucwilizowanego, na pastwę i łup niewolniczej i barbarzyńskiej zgrai od Olbrzyma północy nastanej, zostawiły. Lecz Polska ma prawo żądać, aby się w jej interessa nie mięszali obce Mocarstwa; żąda ona wolności, całości i niepodległości narodowej; nie chce mieć

Króla z rodu, który się splamił barbarzyństwem i despotyzmem, ale nie odstępuje od zasad właściwych ucywilizowanej Europie, przyjmie pośrednictwo Mocarstw Europy, skoro to okaże się odpowiednie honorowi narodowemu i oczekiwaniom ludu walczącego za przywrócenie swojego bytu; i samoistności męznego i od sąsiadów szanowanego narodu. Tak jest! Polacy raz wyrzekli: *Niepodległość narodowa, albo śmierć!* Hasło to, jest dla nich święte, i usiłowania Mocarstw Europy odciągając ich od niego nie potrafią.

— W Anglii Parlament odłożony został na dzień 12 Kwietnia, a dyskusja nad bilem o reformie ma nastąpić dopiero aż w dniu 18 tegoż Mca.

— Ponawia się wieść o wkrótce mającym zająć wyniesieniu Księcia Koburgskiego na tron Belgji.

— Kurjer Angielski wskazuje różnicę zachodzącą pomiędzy Francją a Austrią. We Francji potężne stronnictwo chce wojny, gdy gabinet francuzki jest za pokojem. W Austrii wszystko się dzieje podług woli Cesarza i Księcia Metternicha. Dobrodusznicy Niemcy przystają na wszystko, byle zadowolnić Franciszka i jego ministra. Wtargnienie Francuzów do Włoch, pisze dalej tenże kurjer, mogłoby się stać zgubnym dla Austrii, która z czasem pewnie pożałuje, że tak działała skwapliwie.

— Nie masz nic niepodobnego, że się wkrótce horyzont rozjaśni, i ustanowiony zostanie jakiś niby kongres dla należytego określenia zasady *niemięszczenia się* i dla wprowadzenia nowego prawa narodów. Anglja nie będzie pewnie obojętnym świadkiem na wypadek sporu w sprawie belgijskiej, ale w sprawie Włoskiej może tylko ofiarować swoje pośrednictwo. Tenże Kurjer uważa to za najlepsze dla Belgji, aby jej tron ofiarowano Księciu Koburgskiemu, z warunkiem zaślubienia Księżniczki francuzkiej, bo tym sposobem Belgja zostałaby zabezpieczoną przez Francją i Anglją, a majątek tak znaczny Króla i Królowej dałby wielki popęd przemysłowi Narodowemu.

— Monitor francuzki z d. 5 Kwietnia ogłasza, iż z rozkazu króla, Alexander Delaborde adjutant królewski otrzymał uwolnienie ze służby, został usuniętym z Rady Stanu wraz z Panem Odillon-Barrot, podobnież i inni urzędnicy potracili swoje urzędy za należenie do stowarzyszenia narodowego przeciwko starszej linii Burbonów, mającego oraz zabezpieczyć Francją od wtargnienia wojsk obcych. Stowarzyszenie to podług słów P. Odillon-Barrot, jest albo *prawne*, albo *występne*; w pierwszym razie ministrowie potępiając je, nadużyli swęj władzy; w drugim za mało uczynili.

— Rozeszła się wieść w Paryżu d. 3 Kwietnia ja-

koby Król Sardyński umarł w d. 24 Marca; podług ostatnich zaś wiadomości nie czyniono żadnej nadziei o jego życiu.

— W Bruxelli rozgłoszona wiadomość o wzięciu Mastrychtu na dniu 31 Marca nie potwierdziło się. Nic smutniejszego nad niezgodę jaka się objawia pomiędzy officerami wojska Belgijskiego.

— Podług listów z Wrocławia, zaczyna się okazywać wielkie nieukontentowanie pomiędzy mieszkańcami wyższego Szląska, z powodu zbyt uciążliwych kwaterunków wojskowych. Liczne tam wojska rozciągają kordon dla zabezpieczenia granic od Polski. W zachodniej zaś części Pruss jest do 90,000 wojska, które ma się skoncentrować w Koblentz na przypadek wojny z Francją.

Na uwiecznienie pamięci wielkich obrońców wolności Ludu francuzkiego Manuela i B. Constant, wystawione będą pomniki wdzięczności narodowej. Komitet złożony z Jenerała Lafayette, Dupont de l'Eure, Lafitte, Odillon-Barrot, Salwerta i kilku innych znakomitych osób, trudni się podzie zbieraniem dobrowolnych składek, na przywiedzenie do skutku tak szlachetnego przedsięwzięcia.

Doniesienie.

Komitet Resursy Nowej

Ma zaszczyt uprzejmie wezwać Szanownych Członków Towarzystwa Resursy, szczególnież niemających dotąd wiadomości o przedsięwziętej ze strony tegoż Towarzystwa na korzyść Wojskowych Szpitalów, Loterji Fantowej, aby raczyli do niej pośpieszyć w przeciągu dni 5ciu ze swemi fantami, i tym sposobem przyczynić się do ulgi cierpiącym obrońcom Ojczyzny! Przy celu tak cnotliwym, nie może Komitet jak pomyślnego oczekiwać skutku, donosząc przytém: że fanty, których już do 500 jest zebranych, przyjmują się w lokalu Resursy Nowej na ręce Ekonomy Nikła przy zapisywaniu ich do listy na to przeznaczonej. Bilety sprzedają się po złp. 6 u rzeczonoego Ekonomy i w Sklepach PP. Członków: Wemmera na Krakowskiem Przedmieściu, Szturma i Zieglera przy ulicy Senatorskiej, Kremkiego przy ulicy Wierzbowej, Prowego i A. T. Zieglera przy ulicy Miodowej, oraz w Sklepie Ubogich. — Każden bilet wygrywa. — Ciągnięcie Loterji nastąpi w tym miesiącu w lokalu Resursy; dzień onego przez pisma publiczne wkrótce doniesionym zostanie.

FELIX SANIEWSKI *Wydawca odpowiedzialny.*